

Vidzemes plānošanas reģions turpina attīstīt bioekonomikas inovāciju ekosistēmu

Helsinkos, jūlija sākumā Somijas Lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrija un Eiropas Komisija kopīgi organizēja starptautisku bioekonomikas konferenci **EUROPEAN BIOECONOMY SCENE 2019**. Konferencē mērķis bija veicināt izpratni par bioekonomikas nozīmību un tālāko attīstību Eiropā, kā arī sniegt iespēju satikties un veidot jaunas sadarbības starp bioekonomikas jomas ekspertiem no dažādām valstīm.

Konference pulcēja vairāk nekā 200 dalībniekus – Eiropas Savienības valstu politiķus, pētniekus, ekspertus un uzņēmējus, kas darbojas bioekonomikas jomā. **Vidzemes plānošanas reģionu** (turpmāk – VPR) pārstāvēja Kristaps Ročāns, projekta **“BalticBiomass4Value”** vadītājs, lai gūtu ieskatu bioekonomikas atbalsta politikā Eiropā un iepazīstinātu konferencē dalībniekus ar nesen uzsāktu projektu, tā aktivitātēm un mērķiem.

No Latvijas konferencē piedalījās arī Kristīne Sirmā, LR Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) pārstāve un Baltijas jūras reģiona bioekonomikas padomes locekle, kura konferencē prezentēja Latvijas bioekonomikas stratēģiju. Panēldiskusijas laikā, runājot par nacionālās stratēģijas īstenošanu, viņa pozitīvi vērtēja VPR aktīvo darbu bioekonomikas jomā, veidojot reģionāla līmeņa bioekonomikas inovāciju ekosistēmu.

K. Ročāns uzsver būtisku atziņu no konferences diskusijām: **“Bioekonomikas attīstība ļoti lielā mērā ir atkarīga ne vien no tehnoloģiju attīstības un atbalsta politikām, bet tieši no tā, kā tirgus, investori un patērētāji uztver bioekonomiku un bioproduktus, tādēļ liels darbs ir jāiegulda tieši patērētāju un arī investoru izpratnes veicināšanā.”**

Konferences ietvaros dalībniekiem tika dota iespēja piedalīties arī vizītēs uzņēmumos un pētniecības organizācijās. Starp tiem bija lielākā notekūdeņu attīrīšanas iekārta Ziemeļvalstīs (*Viikinmäki wastewater treatment plant*). “Uzņēmums ļoti daudz investējis, lai nodrošinātu, ka Baltijas jūrā nonāk pēc iespējas mazāks daudzums kaitīgu vielu, kā arī investīcijas veiktas, attīstot bioenerģijas ražošanu, kas ļāvis gandrīz pilnībā uzņēmuma darbību nodrošināt ar bioenerģiju,” komentē K. Ročāns. Somijas Tehnisko pētījumu centra VTT struktūrvienībās konferences dalībnieki iepazinās ar vairākiem pētījumu rezultātiem attiecībā uz pārtikas un biomateriālu inovācijām. Institūta stratēģiskie izpētes punkti pārtikas bioekonomikas jomā ir ilgtspējīgas pārtikas sastāvdaļas un ražošanas blakusproduktu izmantošana inovatīvu produktu ražošanā.

VTT Inovāciju un demonstrējumu platforma bioekonomikas un aprites ekonomikas uzņēmumiem *VTT Bioruukki* deva iespēju iepazīt iekārtas, kuras iespējams izmantot uzņēmumiem un pētniekiem, lai testētu un pilotētu jaunus inovatīvus bio-produktus. Šajā centrā lielākoties tiek testēti jauni bioenerģijas un biodegvielas veidi, jauni bio-materiāli un to izmantošanas iespējas, kā piemēram, jauni tekstili no koka šķiedras, plastmasas aizvietotāji pārtikas produktu iepakojumos u.c.

Pēc konferences apmeklējuma projekta *“BalticBiomass4Value”* vadītājs K. Ročāns secināja, ka **“ar Somiju Latvijai ir plašas sadarbības iespējas tieši saistībā ar pārtikas inovācijām, kā arī, tiek pārņemta labā prakse meža un ūdeņu biomasas izmantošanai, radot produktus ar maksimālu pievienoto vērtību. Mēs varam ļoti daudz no Somijas mācīties gan “zilās bioekonomikas” jomā (ūdeņos pieejamās biomasas izmantošana), gan meža izcelsmes produktu tālākā pārstrādē inovatīvos materiālos. Tāpat arī ilgtspējīgajā bioenerģijā un biodegvielā. Ar vairākiem partneriem saskatāms turpmāku bioekonomikas projektu sadarbības potenciāls.”**

Projekts “Biomasas vērtību ķēdes attīstība Baltijas jūras reģionā (BalticBiomass4Value)” tiek īstenots **Interreg Baltijas jūras reģiona sadarbības programmas 2014.-2020. gadam** ietvaros. Tā īstenošanā iesaistījušies 17 partneri no 8 valstīm.

Projekta mērķis – pilnveidot Baltijas jūras reģiona publiskā un privātā sektora organizāciju un

uzņēmumu kapacitāti biomasas vērtību ķēdes resursu ilgtspējīgā un ekonomiski efektīvā izmantošanā un pārvaldībā, sekmējot augstas pievienotās vērtības produktu un atjaunojamās enerģijas risinājumu attīstīšanu un resursu pārvaldības modeļu uzlabošanu. Tāpat ar projekta aktivitātēm plānots uzlabot BJR valsts un privātā sektora dalībnieku spēju ražot bioenerģiju videi draudzīgākā un ekonomiski izdevīgākā veidā, izmantojot jaunus biomasas avotus (galvenokārt bioloģiskos atkritumus) enerģijas ražošanai, kā arī iespējas izmantot bioenerģijas sānu plūsmas augstas vērtības bioproduktiem.

Jautājumiem: Kristaps Ročāns, projekta BalticBiomass4Value vadītājs Vidzemes plānošanas reģionā, kristaps.rocans@vidzeme.lv.